

Bijdrage milieuprestatiestelsel aan doelen rijksbeleid CE

Een verkenning

Inhoud

1. Aanleiding
2. Uw vraag
3. Onze aanpak
4. Resultaten

Aanleiding

Inzicht in verschillen en overeenkomsten

- ▶ Een belangrijke doelstelling van het Transitieteam Circulaire Bouweconomie is het behalen van $MKI = 0$.
- ▶ Het transitieteam vraagt zich in af in hoeverre een MKI van nul bijdraagt aan de doelen voor een circulaire economie, maar ook hoe dit doel samenhangt met andere beleidsagenda's.
- ▶ Gezien de complexiteit en brede scope van de verschillende beleidsagenda's is het onvermijdelijk dat er overlap ontstaat.
- ▶ Ook kunnen beleidsinstrumenten en bijbehorende normeringen een negatief effect hebben op de effectiviteit van andere beleidsagenda's.
- ▶ Met dit onderzoek brengen we de effectiviteit van het stelsel in relatie tot de doelen in kaart, om potentiële verschillen te minimaliseren en tegenstrijdigheden tussen beleidsagenda's te voorkomen.

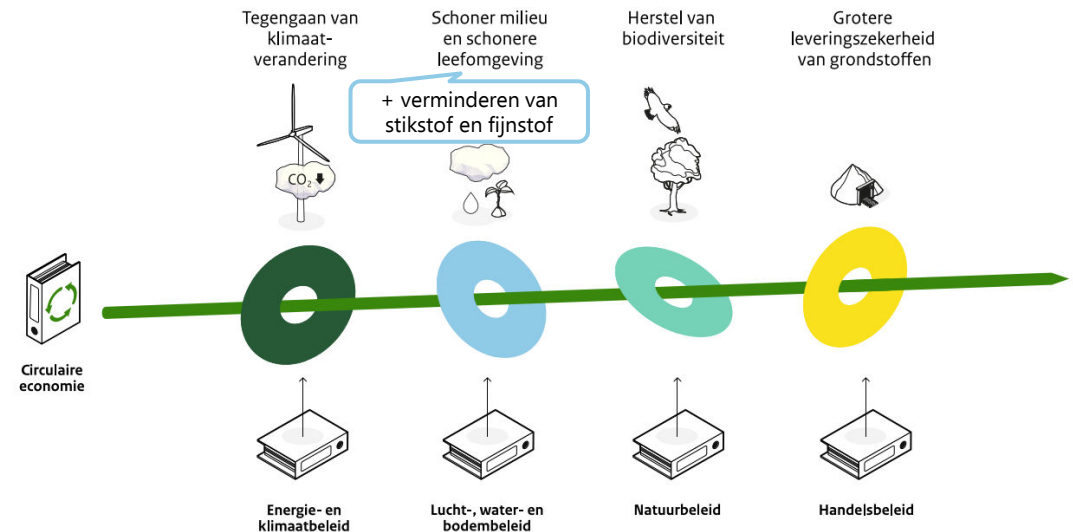
Uw vraag

Verkenning bijdrage milieuprestatiestelsel aan doelen rijksbeleid CE

In hoeverre draagt het reduceren van de MKI bij aan de volgende beleidsagenda's:

1. Tegengaan van klimaatverandering,
2. een schoner milieu en schonere leefomgeving,
3. herstel van biodiversiteit,
4. grotere leveringszekerheid van grondstoffen en
5. verminderen van stikstof en fijnstof.

Figuur 2: Positionering circulaire economie ten opzichte van maatschappelijke opgaven en andere beleidsthema's

Onze aanpak

Snelle verkenning

1. Documentstudie
 1. Inventarisatie concrete beleidsdoelen per beleidsagenda.
 2. Analyseren van reeds uitgevoerde onderzoeken en publicaties over dit onderwerp, zoals
 - a) Nationaal Programma Circulaire Economie,
 - b) Integrale Circulaire Economie Rapportages van PBL en
 - c) Circulaire aspecten in het stelsel van Stratego Advies
2. Interview met experts milieuimpact
3. Rapportage met de belangrijkste aandachtspunten

Resultaten

Snelle verkenning

1. Op de volgende slide (slide 7) laten we zien welke beleidsdocumenten we bestudeerd hebben en welke beleidsthema's we hier uit afleiden. Vervolgens hebben we de beleidsdoelen geïnterpreteerd die een raakvlak hebben met de MKI.
2. Op de slides daarna (slide 8 & 9) brengen we de relatie tussen de beleidsdoelen en de MKI in kaart. Dit kan een positieve relatie zijn (sturen op de MKI draagt ook bij aan dit beleidsdoel, of een negatieve (sturen op de MKI heeft een averechts effect op het beleidsdoel).
3. Tot slot laten we op slide 10 expliciet de relatie zien tussen de milieu-impact indicatoren van de MKI en de relevante beleidsagenda's.

Beleidsagenda's

Beleidsstukken

Beleidsthema's

Relevante doelen

Tegengaan van
klimaatverandering

Een schoner milieu en schonere
leefomgeving

Verminderen van stikstof / fijnstof

Herstel van biodiversiteit

Grotere leveringszekerheid van
grondstoffen

Overkoepelend beleid

Voorjaarsbesluitvorming Klimaat
'23

Klimaatakkoord

Coalitieakkoord

Energieakkoord

Coalitieakkoord

Programma Stikstofreductie en
Natuurverbetering 2022-2035

Nederland Natuurpositief

Schone luchtakkoord

Deltaplan biodiversiteitsherstel

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord

Voorjaarsbesluitvorming Klimaat
'23

Nationaal Programma Circulaire
Economie

Transitieagenda Bouw

Broeikasgassen

Stikstof

Sterke Europese economie

Grondstoffentransitie

Biobased grondstoffen

Rapportage-eisen

Uitfasering label EFG woningen en utiliteitsbouw

In 2030 zijn miljoenen woningen en gebouwen verduurzaamd

Nationaal isolatieprogramma

Subsidie voor laadinfrastructuur bouw

Opschalen ZE GWW

ZEB norm woningen 2050

55% emissiereductie voor 2030

In 2030 3,4 Mton minder CO2 uitstoot in gebouwde omgeving

Energieneutrale gebouwde omgeving in 2050

Emissiereductie tot 50% in 2035

Versnellen wettelijke doelstellingen stikstofreductie en
natuurverbetering 2035 > 2030

Strategische onafhankelijkheid door productie
van cruciale (half)producten in Europa

Leidende rol NL om de EU slagvaardiger, economisch sterker,
groener en veiliger te maken

Verminderen van de afhankelijkheid voor strategische
goederen en grondstoffen

Normering circulair slopen

Normering en stimulering biobased bouwen

Verplichting tot 25%-30% plastic recycleat of biogebaseerd
plastic in 2030

GWW opschalen duurzame infratechnieken

De MKI is integraal onderdeel van de transitieagenda Bouw en
sluit naadloos aan

Er komt voor maatschappelijk ondernemen één duidelijk kader
met rapportage-eisen

Beleidsagenda's

Beleidsdoelen

De MKI...

Tegengaan van
klimaatverandering

Uitfasering label EFG woningen en utiliteitsbouw
In 2030 zijn miljoenen woningen en gebouwen verduurzaamd
Nationaal isolatieprogramma
Subsidie voor laadinfrastructuur bouw
Opschalen ZE GWW
ZEB norm woningen 2050
55% emissiereductie voor 2030
In 2030 3,4 Mton minder CO2 uitstoot in gebouwde omgeving
Energie neutrale gebouwde omgeving in 2050

Een schoner milieu en schonere
leefomgeving

Verminderen van stikstof / fijnstof

Emissiereductie tot 50% in 2035
Versnellen wettelijke doelstellingen stikstofreductie en
natuurverbetering 2035 > 2030

Sterke Europese economie

Strategische onafhankelijkheid door productie
van cruciale (half)producten in Europa
Leidende rol NL om de EU slagvaardiger, economisch sterker,
groener en veiliger te maken.
Verminderen van de afhankelijkheid voor strategische
goederen en grondstoffen.

Stuurt op vermindering CO2 uitstoot tijdens productie, transport en bouw

Gaat uit van de uitstoot in de **hele keten** en is niet specifiek gericht op
nationale uitstoot

Stuurt niet op het energieverbruik (besparing), maar het materiaalverbruik als
gevolg van maatregelen wel. Energiebesparende maatregelen leiden daardoor
meestal tot een hogere MKI

Is niet (altijd) verplicht bij renovatie

Stuurt op minder fijnstof emissies tijdens productie, realisatie, transport

Gaat uit van de uitstoot in de hele keten en is niet specifiek gericht op
nationale uitstoot

Is niet beperkt tot producenten bij kwetsbare natuur

Stuurt niet op vermindering van uitstoot door (energie)verbruik

Nederland is met de MKI koploper binnen de EU.

Om echt het verschil te maken is wel meer inzet nodig.

Beleidsagenda's

Beleidsdoelen

De MKI...

Overkoepelend beleid

Normering circulair slopen

Normering en stimulering biobased bouwen

Verplichting tot 25%-30% plastic recycleat of biogebaseerd plastic in 2030.

GWW opschalen duurzame infratechnieken

De MKI is integraal onderdeel van de transitieagenda Bouw en sluit naadloos aan

Er komt voor maatschappelijk ondernemen één duidelijk kader met rapportage-eisen.

Stuurt met (abiotische) materiaaluitputting op minder materiaalgebruik

Stuurt met (abiotische) materiaaluitputting op aandeel gerecycled plastic in bouwmaterialen

Door te sturen op vermindering van abiotische grondstoffen, wordt het gebruik van biobased grondstoffen gestimuleerd

Hergebruik als gevolg van circulair slopen wordt in D gestimuleerd

Biobased bouwmaterialen hebben een lagere MKI maar carbon capture wordt niet gewaardeerd. (-1/+1 aanpak)

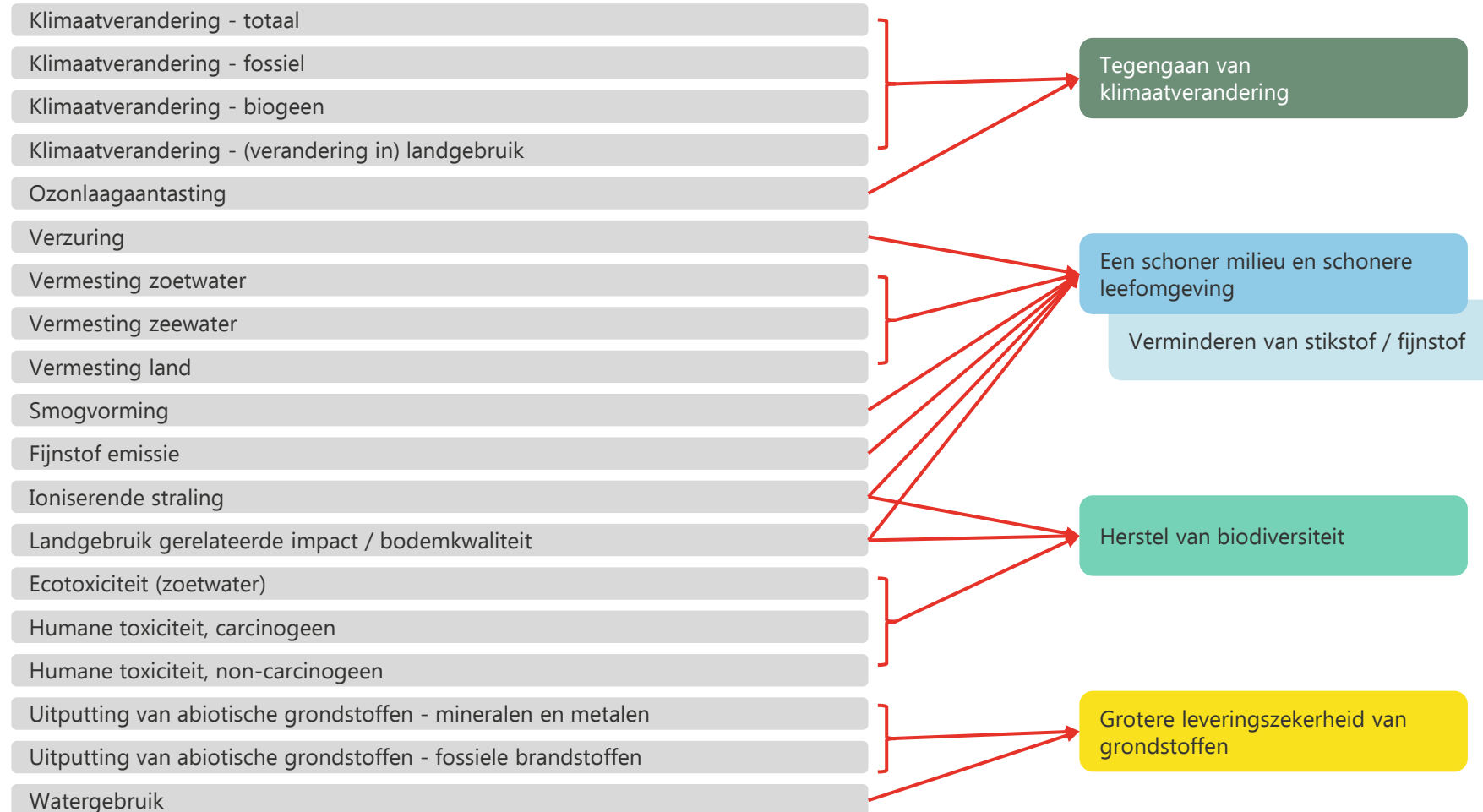
Het landgebruik van biobased bouwmaterialen kan leiden tot een hogere MKI

De bepalingsmethode biedt aanknopingspunten voor uniforme rapportage

Sturen op een lage MKI (minder CO2 uitstoot, fijnstof, watergebruik, toxiciteit etc.) zorgt voor een prikkel op het minder gebruiken van materiaal

Met de MKI voor de hele bouw (B&U en GWW) wordt een sectorbrede systematiek / rapportage gekozen

Milieu-impact categorieën sluiten goed aan bij onderzochte beleidsagenda's

Emile Barendregt

+31 6 41 09 42 88

emile.barendregt@rebelgroup.com

Gerben Hofmeijer

+31 6 21 43 98 18

gerben.hofmeijer@gmail.com

Wijnhaven 23
3011 WH Rotterdam
Nederland
+31 10 275 59 90

info@rebelgroup.com
www.rebelgroup.com